

AMBASADORZY POLSKOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA

VI Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy

(fot. Agata Pawłowska © PAI SWP)

W Warszawie w dniach 29 czerwca – 2 lipca 2023 roku odbył się VI Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy, zorganizowany przez Radę Polonii Świata i Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” przebiegający pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polski Andrzeja Dudy (Patrz str. 4-6)

Edukacja

SZKOŁA ZE SZLACHETNĄ MISJĄ

Przyjeżdżają do nas ze Wschodu uczniowie zdolni i utalentowani. Nie korzystają z żadnych zasiłków, tylko uczą się i pracują – mówi Ewa PETRYKIEWICZ, dyrektorka Liceum Polonijnego – Kolegium św. Stanisława Kostki w Warszawie. A Jacek OLBRYCHT, dyrektor ds. projektów Fundacji dla Polonii, dodaje: Jesteśmy świadomi, że czynimy dobro, że nasze dzieci czują się tu bezpiecznie i że szanujemy się nawzajem. Liceum Polonijne powstało ponad 30 lat temu. To piękny jubileusz, który pokazuje, że jest potrzebne i pięknie spełnia swoją misję.

Ewa Petrykiewicz: Nasze liceum powstało w roku 1992. Obchody jubileuszowe rozpoczęliśmy w październiku 2022 roku. Naszym gościem honorowym była pani prezydentowa Agata Kornhauser-Duda wraz z ministrem prezydenckim Andrzejem Derą oraz ministrem Janem Dziedziczkim – pełnomocnikiem rządu do spraw Polonii i Polaków za granicą... i wielu, wielu innymi znanymi osobistościami. Obchody kontynuujemy w roku bieżącym, uznając go za rok jubileuszowy. Finał obchodów planujemy na jesień tego roku. Dodatkową rocznicą do świętowania jest fakt rozpoczęcia przez nasze liceum, 20 lat temu, działalności polonijnej na rzecz Polaków na Wschodzie. Uważamy jednocześnie, że obchody jubileuszowe zamykają pewien bardzo trudny dla nas etap zmagania o przetrwanie czy rozwiązywania nieustannych problemów. Jednym z nich, dwa lata temu, było zalanie poziomu minus jeden, na którym znajdują się nasze sale lekcyjne i biblioteka. Takie niezaplanowane awarie są dla nas trudne, także finansowo. Jesteśmy przecież instytucją niedochodową. (Patrz str. 2-3)

Walczymy razem

„Niepodległa-Niepodległej”

Pod takim hasłem Instytut Polski w Kijowie uczcił Dzień Konstytucji Ukrainy, organizując w jej stolicy koncert zespołu TARAKA pod patronatem wicemarszałek Sejmu RP Małgorzaty GOSIEWSKIEJ.

W stołecznym Kłastrze „Kraków”, który niedawno otworzył swoje podwoje w dzielnicy Rusanowskiej Kijowa, pod hasłem „Niepodległa-Niepodległej” odbył się pierwszy międzynarodowy projekt na dużą skalę z okazji 27. rocznicy uchwalenia Konstytucji Ukrainy – koncert polskiego zespołu TARAKA.

„W trakcie toczącej się wojny – zaznaczył w wystąpieniu główny organizator przedsięwzięcia, dyrektor Instytutu Polskiego w Kijowie Robert Czyżewski – niełatwo jest zorganizować jakąkolwiek imprezę masową. Nasza obecność tutaj, obecność wicemarszałek Sejmu RP Małgorzaty Gosiewskiej jak i kolejne przybycie do Kijowa zespołu TARAKA pokazuje, że kultura może żyć. Takie wydarzenia jak to krzepią Ukraińców. Udowadniają, że nie są sami”.

Ciąg dalszy na str. 3

Edukacja

Ciąg dalszy ze str. 1

- *Przynajęcie się również Państwo do bogatej przeszłości, która sięga początków XX wieku.*

EP: Oczywiście. W roku 1908 w Warszawie założone zostało III Gimnazjum Męskie. Jego absolwenci przekazali nam uroczyste swój sztandar. Wśród najbardziej znanych osób, które kończyły to gimnazjum, byli między innymi: Wiktor Gąbrowicz – związany blisko przez lata z Polonią argentyńską, oraz Jerzy Iwanow-Szajnowicz – agent brytyjskiego wywiadu, związany z Polonią grecką. Zbieramy aktualnie materiały do monografii o absolwentach tego gimnazjum.

- *W Waszym Kolegium uczy się obecnie około 300 uczniów. Z jakich krajów pochodzą?*

EP: Są to dzieci, które przyjechały do nas ze Wschodu. Niektóre z nich przyjechały do Warszawy kilka lat wcześniej, inne znalazły się tu z powodu wojny. I tak z samej Ukrainy mamy 104 uczniów – 40 z nich to są uchodźcy wojenni. Grupa uczniów mieszka w internacie,

- *W jakim języku prowadzone są zajęcia w Kolegium?*

EP: Oczywiście, że po polsku, bo to jest przecież polska szkoła. Uczymy tu wyłącznie według polskiej podstawy programowej, polskiej historii i polskiej kultury. Również po polsku będą się musieli porozumiewać na studiach. Zanim jednak nauczą się języka, co musi potrwać, rozmawiają ze sobą na przerwach po ukraińsku czy rosyjsku.

- *Wasi uczniowie pochodzą z dawnych krajów związkowych ZSRR. Czy to różnicowanie wymaga różnego do nich podejścia?*

EP: Szczególnie na sercu leżą nam uczniowie z Kazachstanu. Polacy tam mieszkający bardzo chcą powrócić na stałe do ojczyzny swoich przodków. Dzięki nam do Polski wróciło już kilkaset takich osób. We wrześniu ma dołączyć do nas ponad dwudziestoosobowa grupa dzieci z tego kraju. Mogłoby ich być znacznie więcej. Wiemy jednak, że o ich przyjeździe zadecyduje konkurs świadectw i że musimy

dłużej. Oni nie akceptują wojny i nie chcą brać w niej udziału.

- *A jak Wasi uczniowie spędzają wolny czas?*

EP: Uczymy ich, że skoro sami otrzymują tak dużo – od państwa polskiego, od nas pedagogów czy wreszcie od darczyńców – to sami też powinni dzielić się tym dobrem z innymi. I nasi uczniowie uczestniczą w działalności różnych wolontariatów. Dobrym tego przykładem jest współpraca z Kawalerami Maltańskimi, z którymi wspólnie przygotowują posiłki dla biednych i bezdomnych, które następnie rozdzielają. Nie zapominają też o osobach starszych, które odwiedzają, aby z nimi pobyc i wspólnie spędzić czas. Odwiedzają też i pomagają w zakupach niewidomym. W czasie pandemii wyprowadzali ich zwierzęta na spacer. Każdy nasz uczeń znajduje dla siebie jakieś pole, które mu najbardziej odpowiada. Nasze dzieci są bardzo zdolne i chcemy ich talenty „sprzedać”. Nasza młodzież to współtwórcy różnych inscenizacji patriotycznych, którymi uświetniają wiele rocznic czy uroczystości.

- *Porozmawiajmy o Waszych potrzebach. Co jeszcze warto byłoby zmienić w funkcjonowaniu waszego Kolegium?*

JO: W związku z tym, że nasi uczniowie nie są w stanie płacić pełnego czesnego, zawsze brakuje nam funduszy i musimy każdorazowo żebrac o pomoc. Mamy wprawdzie subwencję oświatową, ale ona się w tym roku zmniejszyła, co jest dla nas dużym bólem, zwłaszcza przy sporej inflacji. Ponadto zwiększyły się koszty utrzymania – tak czynszu, jak i wyżywienia. I tak wcześniej za energię elektryczną płaciliśmy 7,2 tys. złotych, a dziś 39 tysięcy, czyli ponad 5 razy więcej. To są koszty tylko za sam internat. I nie mamy pieniędzy na pokrycie tych rachunków.

Dawniej pomagała nam Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (KPRM). Dostawaliśmy wsparcie na wyżywienie uczniów czy wycieczki. Powstaje przy Ministerstwie Edukacji Narodowej Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego, który przejmie funkcję KPRM nad całą oświatą polonijną. Są więc szanse, że dostaniemy wsparcie od tego nowego instytutu. Mamy nadzieję, że to się uda. Ale to jest sprawa przyszłości. A na dziś mamy do opłacenia mnóstwo faktur, jeszcze za rok ubiegły, m.in. za wyżywienie i czynsz. Zdajemy sobie sprawę, że musimy szukać

Ewa Petrykiewicz, dyrektorka Liceum Polonijnego – Kolegium św. Stanisława Kostki w Warszawie, oraz Jacek Olbrycht – dyrektor ds. projektów Fundacji Dla Polonii

pomocy wszędzie, gdzie to tylko możliwe. Zanim dostaniemy systemowe wsparcie, musimy przeżyć bardzo trudny okres. A płynności finansowej na dziś nie posiadamy. Inne wydatki negocjujemy – tak jest np. ze sprawą czynszu. Na dziś zalegamy z płatnościami za dwa ostatnie miesiące na sumę 360 tys. zł. To są dla nas ogromne pieniądze, a wynajmujący chcą nam jeszcze podnieść stawkę wynajmu. Najbliższe kilka miesięcy, zanim wejdziemy w pomoc państwową, będą dla nas naprawdę trudne. Dlatego ciągle zwracamy się do naszych ofiarodawców o wsparcie.

- *Jest też drugi wątek, bardziej optymistyczny, choć też finansowo trudny...*

JO: Tak, jest nim nadzieja, iż po latach wynajmu będziemy wreszcie mieć własną siedzibę. Wtedy nasze koszty i związane z prowadzeniem szkoły wydatki ulegną zdecydowanej redukcji. Tym pomysłem jest budowa własnej szkoły. Rozpoczęliśmy już starania o własną działkę, na której chcemy wybudować przyszłą szkołę polonijną dla dzieci ze Wschodu. Chcemy, aby nowa szkoła powstała pod Warszawą – w Otwocku. Sprawa ta stanęła na marcowym posiedzeniu Rady Miasta Otwocka. Nasza szkoła ma szlachetne cele i pożyteczną misję, dlatego

nie wyobrażamy sobie, że radni Otwocka nie poprą w całości naszego projektu. Znaleźliśmy już nawet architekta i firmę budowlaną, która podejmie się wykonania wszelkich koniecznych prac. Po wydaniu zaś pozytywnej decyzji rozpoczniemy akcję „cegielki na budowę”. Będziemy zmuszeni do zbierania dodatkowych funduszy wśród na przykład Polonii amerykańskiej czy kanadyjskiej.

Jeśli będziemy mieli własną siedzibę, to postaramy się w niej uruchomić kolejny ośrodek repatriacyjny, który mógłby rodzinom naszych uczniów oraz innym osobom potrzebującym ułatwić i przyspieszyć powrót na stałe do Polski. A ludzie wracający do kraju na stałe, wszyscy nasi repatrianci, cieszą się naprawdę ze wszystkiego, co ich tu po powrocie spotkało. Własna siedziba pomoże nam również pogłębić działalność na rzecz Polaków z Kazachstanu i przyspieszyć ich powroty do ojczyzny przodków.

- *Wróćmy jeszcze do działalności Waszego Kolegium. Skąd są Wasi nauczyciele?*

EP: Prawie wszyscy nasi nauczyciele to personel miejscowy. Ponadto są trzy nauczycielki ze Wschodu: dwie w podstawówce i jedna w liceum. Wszystkie panie ze Wschodu pracują jako nauczyciele wspomagający.

Uczniowie klasy licealnej podczas zajęć

a część z rodzicami w mieście. Kolejnych 50 uczniów przyjechało do nas z Kazachstanu z rodzin polskich przygotowujących się do repatriacji. Podobną liczbę uczniów mamy z Białorusi. I to są uczniowie, których rodziny uciekły od łukaszenkowskiego reżimu albo zostały wysłane do Polski wcześniej, aby ich rodzice, spodziewający się ewentualnych represji, mogli nadal działać. Część z nich mieszka u nas w internacie, a część z rodziną lub opiekunami. Pozostali pochodzą z Mołdawii, Armenii i Gruzji. Są też nasi rodacy z Federacji Rosyjskiej posiadający Kartę Polaka.

Wynajmujemy aktualnie 3 piętra na szkołę i 3 na internat, a dodatkowo jedno piętro na szkołę podstawową, do której uczęszcza 60 dzieci. Z internatu korzysta 130 uczniów.

wybrać osoby, które rokują, iż sobie poradzą z nauką języka i szybkim przygotowaniem do matury, a następnie na studiach. Możemy śmiało powiedzieć, że przyjeżdżają do nas uczniowie zdolni i utalentowani. I że są to osoby, które nie korzystają z żadnych zasiłków, tylko pracują albo uczą się i pracują. To jest ta grupa, która nie będzie nigdy wroga polskiej kulturze. I to nas bardzo cieszy. Trochę smutkiem napełnia nas fakt, że repatriacja Polaków z Kazachstanu sęczy się zbyt małym strumykiem.

Inna jest trochę sytuacja z młodzieżą z Ukrainy. Dobrze widać to na przykład na dzieciach uchodźcach, które musiały tu przyjechać, aby uciec przed wojną. Duża ich część już wróciła na Ukrainę. Pozostali też chcą wracać, ale czekają na lepsze czasy. Są wreszcie i tacy, którzy chcą zostać w Polsce na

Kładziemy nacisk na wysoki poziom nauczania i wychowania.

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NIEPUBLICZNE
KOLEGIUM ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

POLONIJ

Liceum polonijne specjalizuje się w kształceniu dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia z zagranicy

ul. Bobrowiecka 9 (budynek A), 00-728 Warszawa
tel. 22 559 21 10, e-mail: sekretariat@liceumpolonijne.edu.pl

Z obcych języków obowiązujący jest angielski, a drugi do wyboru: niemiecki, francuski, włoski lub rosyjski. Ten ostatni język wybierają dzieci uzdolnione matematycznie i technicznie, a mające problem z językami. Zdarza się też często, że polski jest dla nich dużym wyzwaniem. Mają jednak świadomość, że będzie im bardzo potrzebny w życiu codziennym.

- Całość prac Kolegium nadzoruje i niejako wspiera Fundacja dla Polonii.

JO: Tak. Fundacja została założona w roku 2012 w celu wspierania powrotu młodych Polaków ze Wschodu do ojczyzny oraz spełniania marzeń ich przodków, którzy lata temu, z różnych przyczyn, znaleźli się poza granicami Polski. Od grudnia 2017 roku Fundacja jest organem prowadzącym nasze Kolegium. Fundację powołał do życia członek Zarządu Oddziału Warszawskiego Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców w celu wspierania Liceum Polonijnego – Kolegium św. Stanisława Kostki. Nasza Fundacja poszukuje też środków finansowych potrzebnych na funkcjonowanie szkoły. Prowadziłem tu przez półtora roku zajęcia z historii kultury i miałem okazję poznać uczniów oraz specyfikę szkoły.

Nie jesteśmy instytucją, która będzie wiecznie prosić o pieniądze. Mamy przecież także coś, czym możemy się dzielić. Jesteśmy świadomi, że czynimy dobro, że nasze dzieci czują się tu bezpiecznie i że szanujemy się nawzajem. Nie mamy tu żadnej patologii czy wyskoków.

Wspomnę jeszcze o innych pozycjach książkowych: „Uczeń i Mistrz”, „Pamiętaj o domu” czy „Radość z chwały Ojca” – to książka wydana z okazji beatyfikacji kardynała Stefana Wyszyńskiego. Dzięki tym publikacjom nasi absolwenci kształtowani są w kulturze chrześcijańskiej, gdzie człowieczeństwo i godność oraz miłość drugiego człowieka są naczelnymi wartościami wychowawczymi.

Rozmawiał

Leszek WĄTRÓBSKI

Można wesprzeć powrót młodych Polaków do Polski, bieżącą działalność szkoły oraz budowę własnej siedziby szkoły wpłacając darowiznę na konto dolarowe:

**Fundacja „Dla Polonii”
ul. Bobrowiecka 9
00-728 Warszawa
Konto: IBAN PL89 1240
6175 1787 0010 5894 0269
SWIFT (BIC) PKOPPLPW
Bank Pekao SA
ul. Grzybowska 53/57,
skrytka pocztowa 1008
00-950 Warszawa**

„Niepodległa-Niepodległej”

Walczyć razem

Ciąg dalszy ze str. 1

„Cieszę się, że mogę z wami świętować Dzień Konstytucji Ukrainy, będące dla każdego kraju ogromnym wydarzeniem. Jest to tym bardziej ważne dla kraju, który toczy wojnę również o tę konstytucję, o podstawowe zasady demokracji i o samostanowienie. Wasze państwo walczy dzielnie, zdecydowanie, a my wszyscy – cały świat – patrzymy z podziwem na wasze zmagania. Narody ukraiński, polski są bardzo waleczne, a gdy walczymy razem, jesteśmy po prostu skazani na zwycięstwo. Mamy wspólnego wroga i tylko wspólnymi siłami możemy go pokonać. I pokonamy! Spotkamy się, więc wkrótce, aby wspólnie świętować Zwycięstwo” – powiedziała Małgorzata Gosiewska.

Hanna Starostenko, zastępczyni przewodniczącej Kijowskiej Miejskiej Administracji Państwowej mówiąc o wadze kultury w dzisiejszej rzeczywistości akcentowała: „Wojna to straszna tragedia, ale nawet w tych skrajnie trudnych warunkach jesteśmy świadomi znaczenia kultury i wciąż ulepszać się musimy, abyśmy mogli przetrwać i przetrwać w lokalne

wielofunkcyjne centra kultury, w których można nie tylko wybrać się do kina, ale także posłuchać muzyki, oglądać sztuki teatralne, organizować ważne wydarzenia i spotkania.

Dzisiejszym koncertem polscy muzycy rozpoczęli tournée po stolicach i miastach Europy, USA i Kanadzie. Ich trasy koncertowe mają na celu zademonstrowanie światu bezprecedensowej solidarności Polski z Ukrainą w czasie wojny. Dziękujemy polskiemu społeczeństwu, które przyjęło pod swój dach miliony ukraińskich uchodźców i nadal udziela pomocy państwu ukraińskiemu w jego walce o wolność, jedność i integrację z przestrzenią europejską”.

Powyższe wystąpienia zabrzmiały wymyślnie wkomponowane przez lidera grupy - pomysłodawcę, kompozytora, solistę i konferansjera Karola Kusa, w ponad dwugodzinny pełny zapału występ zespołu.

TARAKA to słowiański z ducha projekt, który tworzą muzycy wirtuozi instrumentalni z Polski i Ukrainy w nowoczesnych aranżacjach, to liczne kompozycje zbliżające oba narody do siebie i pokazujące jak ciekawa jest muzyka z Ukrainy oraz jak wiele łączy ją z polskimi hitami muzyki słowiańskiej. Wokalistka zespołu Marta Malska jest Ukrainką.

Każda z piosenek posiada zarówno w polskiej i ukraińskiej warstwie tekstowej jak i mu-

zycznej, swoją osobną, niepowtarzalną historię. W kompozycjach nie ma przypadkowych, bądź nieprzemyślanych dźwięków, są za to bogate i różnorodne brzmienia instrumentów akustycznych.

Grupa stała się powszechnie znana dzięki przebojowi „Podaj rękę Ukrainie”, którą na zespół wykonał 1 lutego 2014 roku na głównej scenie kijowskiego Majdanu. Karol Kus tak wspomina ten moment: „Po raz pierwszy poczułem coś niewiarygodnego. Doznałem pięknego spełnienia mojej roli w muzyce. Kiedy 150-tysięczny tłum na Majdanie zaśpiewał piosenkę wspólnie z nami, byłem wzruszony, pełen pokory i wiedziałem, że wszystkie słowa, które wypowiadałem ze sceny, są szalenie istotne, trafiają w serce”.

Piosenka ta stała się jednym z symboli zbliżenia naszych narodów w obliczu rosyjskiej agresji oraz polskiej pomocy dla przyjaciół w potrzebie. Zespół TARAKA współpracował z wieloma muzykami z Ukrainy. Część z nich zamieniła teraz instrumenty na karabiny. Dwóch członków grupy poszło walczyć za Ukrainę i, niestety, wiolonczelista Dmitrij zginął pod Kijowem.

Stanisław PANTELUK

Usuwać przeszkody w działaniu

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH w Kijowie wznawia działalność w Ukrainie

W uroczystym ponownym otwarciu siedziby biura Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Kijowie uczestniczyli: Minister Jadwiga Emilewicz z Ministerstwa Funduszy i polityki Regionalnej RP, Minister Michał Dworczyk, Ambasador RP w Kijowie Bartosz Cichoński. Stronę ukraińską reprezentowali ministrowie Ministerstwa Rozwoju Społeczności, Terytoriów i Infrastruktury Ukrainy Oleksandra Azarkina oraz Mustafa Nayyem.

Uroczyste otwarcie poprowadził Karol Kubica, kierownik Zagranicznego Biura Handlowego w Kijowie.

Gości powitał członek zarządu PAIH Grzegorz Oszast, który zachęcał firmy do zgłaszania potrzeb, aby Agencja mogła działać dla ułatwiania relacji biznesowych pomiędzy Polską i Ukrainą. Podkreślił, że PAIH

traktuje biuro w Kijowie priorytetowo.

Minister Emilewicz mówiła o dobrej współpracy gospodarczej pomiędzy Polską i Ukrainą, dzięki czemu w szybkim tempie udaje się usuwać kolejne przeszkody w działaniu. Zachęcała przy tym firmy, by biuro PAIH

ponownie działające w Kijowie było punktem, do którego będą chciały zwracać się, chcąc działać na Ukrainie. Minister Dworczyk podkreślił, że dzisiejsze spotkanie w ponownie otwartej siedzibie biura jest możliwe dzięki bohaterkiej obronie Ukrainy. Dodał też, że Polska

dostrzega działania władz ukraińskich na rzecz modernizacji gospodarki, bieżącą odbudowę infrastruktury.

Minister Azarkina podkreślała, że zwycięstwo wymaga finansowania, a ono wynika z budżetu zależnego od stanu gospodarki. Władze Ukrainy chcą, by działała ona sprawnie, a biznes ukraiński i polski płynnie współpracowały. Wiceminister Mustafa Nayyem mówił o wartości na obecność polskiego biznesu na Ukrainie i o konieczności dalszego usprawniania współpracy.

W wydarzeniu wzięły udział reprezentacje firm z Polski i Ukrainy. Spotkaniu towarzyszyła sesja pytań do ministrów ze strony przedsiębiorców. Odbyły się także warsztaty i prezentacja oferty PAIH, Banku Gospodarstwa Krajowego i innych organizacji partnerskich. ■

AMBASADORZY POLSKOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA

Ciąg dalszy ze str. 1

Idea zjazdów Polonii związana jest z pro emigracyjną polityką władz II Rzeczypospolitej i powołaniem do życia w roku 1922 Rady Opieki Kulturalnej. Pierwsze spotkanie Polonii odbyło się w dniach 14-18 lipca 1929 roku w Warszawie. Wzięło w nim udział 98 delegatów z 18 krajów. Po roku 1989 organizację zjazdów powierzono Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska”.

Polonijne zjazdy są okazją do dyskusji na temat najpilniejszych problemów Polaków mieszkają-

Program VI Światowego Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy zainaugurowała Msza święta w warszawskiej Bazylice archikatedralnej św. Jana Chrzciciela dla uczestników VI Światowego Zjazdu, której przewodniczył kardynał Kazimierz Nycz. Mszę św. koncelebrowali bp Piotr Turzyński, delegat KEP ds. Duszpasterstwa Polonii i Emigracji, ks. Leszek Kryża TChr z Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie oraz duszpasterze posługujący wśród Polonii w różnych krajach.

Swoją pracę Zjazd rozpoczął sesją inauguracyjną 29 czerw-

Sesja inauguracyjna VI Zjazdu Polonii i Polaków za Granicą w Sejmie RP

jak polski naród się zachował, o tym, że mimo, iż Polska stanęła przed największą falą uchodźców niż w jakimkolwiek kraju na świecie po II wojnie światowej, Polacy zdali egzamin” – powiedział minister Dziedziczak. „To wydarzenie, które też definiuje naszą działalność, działalność każdego Polaka na świecie. Żaden polski patriota nie może być obojętny wobec tego wydarzenia, Ukraina walczy o „wolność naszą i waszą” i naszym obowiązkiem jest mówienie wolnemu światu o prawdziwym obliczu rosyjskiej agresji, prawdziwym obliczu putina, o tym jak straszna jest ta wojna w Ukrainie” - akcentował.

Przewodniczący Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz również zwracał uwagę na rosyjską agresję na Ukrainę, a także podkreślał, że Polacy na Białorusi poddawani są represjom. Podkreślił, że we współczesnym świecie szczególnie ważne są również tradycyjne wyzwania stojące przed organizacjami Polaków poza granicami kraju, w tym takie jak zachowanie polskiej tożsamości.

Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski wskazywał na represje, jakim poddawani są Polacy m.in. na Białorusi. „To tu, na tych krzesłach powinni siedzieć dziś nasi przyjaciele Andżelika Borys, Andrzej Poczobut, a obok nich działacze organizacji polonijnych z rosyjskiej”.

W obradach sesji inauguracyjnej wzięli też udział: Minister w KPRM, przewodniczący Rady Krajowej Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Henryk Kowalczyk, Wiceminister Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk, Przewodniczący Sejmowej Komisji Łączności

Wieczorem, w podwarszawskich Otrębusach, uczestnicy VI Światowego Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy uczestniczyli w uroczystym koncercie Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Jest to jeden z największych na świecie zespołów

Program VI Światowego Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy zainaugurowała Msza święta w warszawskiej Bazylice archikatedralnej św. Jana Chrzciciela

cych poza granicami ojczyzny, wskazania konkretnych kierunków rozwoju, a także włączenia Polonii do dyskusji nad kształtem i przyszłością Polski.

W tegorocznym VI Zjeździe

ca w Sejmie RP. Uczestników Zjazdu serdecznie przywitała Wicemarszałek Sejmu RP Małgorzata Gosiewska i odczytała List od Marszałek Sejmu Elżbiety Witek.

Polonii uczestniczyło ok. 350 delegatów z 40 krajów i stał się on okazją do przeprowadzenia bilansu tego, co udało się zrobić w ciągu minionych pięciu lat w środowiskach narodowych społecznościach polskich z granicą. Ukrainę reprezentowała nieliczna grupa przedstawicieli Związku Polaków Ukrainy i Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie.

Tematyka Zjazdu dotyczyła aktualnej sytuacji międzynarodowej, na którą wpłynęły: pandemia, kryzys gospodarczy, wojna w Ukrainie, a także nieproste stosunki dyplomatyczne z Białorusią oraz zjednoczenie wysiłków na rzecz bezpieczeństwa Ojczyzny, solidarności z rodakami w Ukrainie i na Białorusi.

Ze względu na bezpieczeństwo w obradach VI Zjazdu nie wzięli udziału przedstawiciele Polaków z rosyjskiej i Białorusi.

Pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą Jan Dziedziczak przypomniał, jak wiele zmieniło się od poprzedniego zjazdu, który miał miejsce w 2018 roku. Pandemia oraz wojna na Ukrainie determinowały ostatnie lata. „Mówmy o skali polskiej pomocy, o tym

Podczas spotkania w Kancelarii Premiera odbyła się też dyskusja przedstawicieli władz państwowych Polski z reprezentantami polskich i polonijnych środowisk z całego świata

z Polakami za Granicą Robert Tyszkiewicz, Przewodniczący Senackiej Komisji Łączności z Polakami za Granicą Kazimierz Michał Ujazdowski, Delegat Konferencji Episkopatu ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej ks. bp. dr hab. Piotr Turzyński, nestor ruchu polonijnego Organizator III, IV i V Zjazdu PiPzZ Tadeusz Adam Pilat oraz liczni przedstawiciele Polonii z różnych krajów i kontynentów.

artystycznych, który od blisko 75 lat prezentuje stylizację polskiego folkloru w postaci widowisk muzycznych zawierających elementy muzyki i tańca. W skład zespołu wchodzi balet, chór i orkiestra symfoniczna. Melodie pochodzą z 39 regionów etnograficznych Polski oraz z całego świata. Po wspaniałym koncercie uczestnicy Zjazdu obdarowali zespół burzliwymi oklaskami i długi czas nie chcieli wypuścić artystów ze sceny, prosząc o niejednokrotne „BIS”!

W drugim dniu obrad VI Światowy Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy zawiązał do Kancelarii Premiera, gdzie odbyła się ceremonia wręczenia Odznak Honorowych za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą. W imieniu Premiera RP Mateusza Morawieckiego wręczył je minister Jan Dziedziczak, Pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą.

Podczas spotkania w Kancelarii Premiera odbyła się też dyskusja przedstawicieli władz państwowych Polski

Laureaci Odznak Honorowych za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą

z przedstawicielami polskich i polonijnych środowisk z całego świata. Tylko, jak to często bywa podczas spotkań na tak wysokim szczeblu, brakowało na to więcej czasu, ponieważ program był bardzo napięty i nasycony. Dużo uwagi przydzielono sytuacji wojennej w Ukrainie i zagrożeniom, która ta agresywna wojna ze strony Rosji niesie dla Polski i Krajów Bałtyckich.

W Ogrodach Pałacu Prezydenckiego uczestnicy Zjazdu spotkali się z Prezydentem RP Andrzejem Dudą i Pierwszą Damą Agatą Kornhauser-Duda. Prezydent podziękował polonijnym delegatom za ich zaangażowanie na rzecz Polski. „Dziękuję Wam za to, że na co dzień nas wspieracie, że bronicie dobrego imienia Polski, że prowadzicie w swoich krajach te akcje, które tego dobrego imienia Polski mają

„Dziękuję Wam za to, że na co dzień nas wspieracie, że bronicie dobrego imienia Polski, że prowadzicie w swoich krajach te akcje, które tego dobrego imienia Polski mają bronić, że reagujecie. To bardzo wiele w przestrzeni międzynarodowej zmieniło” – zaznaczył Prezydent RP Andrzej Duda

w ten sposób uczcić założyciela i wieloletniego prezesa, a także w szczególny sposób wyróżnić osoby wyjątkowo zasłużone dla Polonii i Polaków z Zagranicy, szczególnie aktywne w dziele budowania Wspólnoty, jaką tworzą Polacy z kraju jak i ci, którzy zamieszkują poza granicami

Podczas wręczenia nagrody im. prof. Andrzeja Stelmachowskiego w „Domu Polskim” Stowarzyszenia Wspólnoty Polskiej

bronić, że reagujecie. To bardzo wiele w przestrzeni międzynarodowej zmieniło” – zaznaczył Prezydent.

Małżonka Prezydenta podziękowała Polonii z całego świata za niezwykłą solidarność z Ukrainą, za finansowe i materialne wsparcie.

o ojczyzny. W tym roku Laureatami nagrody zostali: Ambasador przy Watykanie Adam Kwiatkowski oraz ks. Grzegorz Burdyński MIC z Karagandy. Pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą Jan Dziedziczak z rąk Przewodniczącego Rady Polonii

Przedstawiciele Związku Polaków Ukrainy

Jak przypominała, na apele szczególnie szybko zareagowała amerykańska Polonia.

Tegoż dnia przedstawiciele Polonii i Polaków Za Granicą zebraли się w Domu Polskim Stowarzyszenia Wspólnoty Polskiej na ceremonię wręczenia Nagrody im. prof. Andrzeja Stelmachowskiego.

Rada Krajowa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w 2018 roku ustanowiła tę nagrodę, chcąc

Świata Jarosława Narkiewicza otrzymał Specjalną Oznakę Rocznicy Pierwszej Konstytucji za nieustanne działania na rzecz budowania zintegrowanego środowiska polonijnego oraz opiekę nad Polonią i Polakami za Granicą.

W trzeci dzień Zjazdu uczestnicy organizacji polonijnych gościli w Światowym Centrum Polonii w Pułtuskach, gdzie toczyła się praca w panelach tematycznych w celu wypracowania

Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” wystąpił podczas przyjęcia w Pałacu Prezydenckim

rezolucji i rekomendacji. To był niezwykle ważny dzień określający kierunki rozwoju ruchu polonijnego na najbliższe pięć lat oraz formy współpracy z władzami RP i władzami w krajach zamieszkania Rodaków.

Uczestnicy VI Światowego Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy w „Domu Polonii” w Pułtuskach wzięli udział w obradach poświęconych czterem podstawowym zagadnieniom:

- *Organizacje polskie za granicą*: „Sukcesy i wyzwania polskich mniejszości narodowych”, „Samorządność Polonii - status i sytuacja struktur polonijnych”, „Znaczenie polonijnej wspólnoty medialnej”.

- *Kultura, oświata, duszpasterstwo - gwarantem polskiej tożsamości*:

„Polonijna kultura - fundament ducha i tożsamości narodowej”, „Misja duszpasterstwa w umacnianiu wspólnoty polo-

Podczas pracy uczestników Zjazdu w blokach tematycznych

nijniej”, „Rola oświaty polskiej w ruchu polonijnym”.

- *Młodzież polonijna - zaangażowanie i patriotyzm*:

„Tożsamość narodowa młodzieży polonijnej - tradycyjnie i nowoczesnie”, „Rola młodzieży polonijnej w promowaniu polskości i więzi z ojczyzną”.

- *Sport, turystyka, przedsiębiorczość*:

„Z polonijną turystyką bliżej Polski”, „Przyszłość sportu polonijnego”, „Polonijna przedsiębiorczość i inicjatywy gospodarcze”.

Na zakończenie VI Światowego Zjazdu podczas sesji podsumowującej, przebiegającej pod hasłem: „Jeden naród - wspólnota wszystkich Polaków” Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski przedstawił skalę przedsięwzięcia i efekty wyrażające się we wnioskach i rekomendacjach wypracowa-

nych przez uczestników Zjazdu. W programie Zjazdu znalazły się też momenty niezwykle uroczyste, jak Msza św. w Świątyni Opatrzności Bożej, złożenie wieńców i oddanie hołdu wybitnym przedstawicielom polskiego państwa i Kościoła.

Oprac. A. PŁAKSINA

(Z wykorzystaniem materiałów PAI i Family News Service)

Sesja podsumowująca, przebiegająca pod hasłem: „Jeden naród - wspólnota wszystkich Polaków” (fot. Agata Pawłowska © PAI SWP)

REZOLUCJA VI ŚWIATOWEGO ZJAZDU POLONII I POLAKÓW Z ZAGRANICY

1) Postulujemy, aby 20 milionów Polaków mieszkających poza granicami Polski, czyli 1/3 polskiego Narodu, znalazło właściwe miejsce w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2) Postulujemy również, aby Kodeks wyborczy dawał nam szansę na pełnoprawny udział w wyborach do władz Rzeczypospolitej Polskiej

3) W szczególności postulujemy:

– Przywrócenia wyborów korespondencyjnych za granicą, jako formuły najważniejszej dla Polonii, która korzystała dotychczas z tej możliwości w ponad 95%.

– Stworzenia w Polsce specjalnego okręgu wyborczego dla Polonii i Polaków zza granicy, w którym moglibyśmy wybierać przedstawicieli różnych partii politycznych nas reprezentujących.

4) Apelujemy, aby wszelkie decyzje dotyczące Polonii i Polaków za granicą zapadały ponad wszelkimi podziałami.

5) Przyszłością Polonii jest młodzież, toteż apelujemy do Rady Polonii Świata, aby wspólnie ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” i polskimi władzami w przyszłym roku zorganizować Światowy Zjazd Młodzieży Polonijnej. Apelujemy do organizacji polonijnych na całym świecie oraz organizacji i instytucji w Polsce o udzielenie tej inicjatywie wszelkiego wsparcia.

6) Apelujemy jednocześnie o zwiększenie środków przeznaczanych na przyjazdy dzieci i młodzieży polonijnej do Polski.

7) Podczas II wojny światowej Polska i naród Polski były ofiarami hitlerowskich Niemiec. Uczestnicy Zjazdu pragną wyrazić ubolewanie z racji braku do tej pory rozwiązań w sprawie poniesionych wtedy strat. Jest najwyższy czas, aby sprawiedliwość w tym zakresie została osiągnięta.

(Pułtusk, 1 lipca 2023 roku)

WYSTĄPIENIE PREZESA ZWIĄZKU POLAKÓW UKRAINY ANTONIEGO STEFANOWICZA NA VI ZJEZDZIE POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

**Na pytanie - czy dalsza działalność polskich organizacji w Ukrainie jest możliwa? –
odpowiem stanowczo TAK! Środowiska społeczności polskiej w Ukrainie wygłaszają
chęć do dalszego działania, może w nieco odmienionej formie, ale nadal w celu
podtrzymania narodowych więzi z Macierzą.**

JAKI JEST STAN FAKTYCZNY STRUKTUR?

Przymusowa i pośpieszna emigracja zrodziła szereg problemów od organizacyjnych do kadrowych. Sprawna kadra kierownicza, w wyniku wojny uległa rozproszeniu i uszczupleniu. Istotnie zmieniły się warunki działania, kiedy głównym kryterium dla przeprowadzenia uroczystości, czy spotkań okolicznościowych, jest obowiązkowa obecność schronu odpowiedniej wielkości.

Częste przerwy w zaopatrzeniu w energię elektryczną, ciepło, awarie Internetu, łączności telefonicznej, nie sprzyjają planowaniu czegokolwiek na dłuższą metę. Przy codziennych ostrzałach i bombardowaniach istotnym dla działaczy jest też element psychiczny sprowadzający się do dylematu – udzielać się społecznie, czy dbać o bliskich, o własne życie?

W miarę możliwości w tych nieprostych warunkach działa siedziba ZPU w Kijowie, Polska Sobotnia Szkoła w Kijowie przy ZPU działa w on-line. Nadal prowadzą się regularne coroczne imprezy tj.: „Rajd Samochodowy”, „Ocalmy mogiły przodków od zapomnienia”, „Bieg Niepodległości” i inne. Planowo ukazuje się najstarsze w Ukrainie pismo „Dziennik Kijowski”.

Trzeba jednak przyznać, że działalność na odnośnie spokojniejszych obszarach Ukrainy nie zatraciła swojej aktywności, ale uległa wyciszeniu, zaś na terenach objętych działaniami wojennymi, w miarę możliwości, prowadzona jest głównie on-line. Uchodźcy z terenów objętych działaniami wojennymi znaleźli schronienie w mniej atakowanych regionach Ukrainy bądź też zdecydowali się na wyjazd, w większości do Polski.

I tu niezmiernie ważną jest kontynuacja pracy działaczy polonijnych, którzy znaleźli się w Polsce, m. in. pozyskiwanie środków i pomocy humanitarnej potrzebującym jej osobom pozostałym w Ukrainie.

Odnotować należy, że w obecnej sytuacji działacze ZPU w tym lokalnych organizacji, znacznie rozszerzyli kontakty z organizacjami po stronie polskiej.

Tu dobrym przykładem jest Dom Polonii w Pułtusku, który dał schronienie, możliwość edukacji i wszelką pomoc dla dalszej aktywności Polaków zza wschodniej granicy.

Polskie centra kulturalne i oświatowe w Ukrainie, dystrybuując przewożone z Polski dary, stały się punktami wsparcia dla wszystkich dotkniętych wojną, bez względu na pochodzenie narodowościowe.

JAK W OBECNEJ SYTUACJI WYGLĄDA NASZA DZIAŁALNOŚĆ, JAKIE PRIORYTETY?

1. UDZIAŁ W POMOCY CHARYTATYWNEJ I SOCJALNEJ

Wsparcie medyczne, paczki żywnościowe, pobyty rehabilitacyjne, wakacyjne dla dzieci, seniorów itp.

2. WZMACNIANIE POZYCJI ŚRODOWISK POLSKICH I POLONIJNYCH W UKRAINIE I W KRAJACH TYMCZASOWEGO ZAMIESZKANIA

Organizacje prowadzone przez naszych rodaków były i są niezbędne. W przypadku Polaków z Ukrainy wiąże się to m.in. z umożliwieniem uzyskania Karty Polaka, otwierającej drzwi do wszelkich polskich instytucji, do rynku pracy, załatwieniem zaświadczeń, informowaniem o nabytych tą drogą przywilejach. W Ukrainie sprzyjać należy utworzeniu efektywnego propolskiego lobby,

będącego harmonijnym uzupełnieniem ukraińskich realiów społecznych.

3. EDUKACJA. NAUCZANIE JĘZYKA POLSKIEGO. WSPARCIE MORALNE I KSZTAŁCENIA BUDUJĄCE POLSKĄ TOŻSAMOŚĆ.

Nadal nauczanie języka polskiego jest atrakcyjne, a często staje się koniecznością, przeważnie przy poszukiwaniu pracy. To bardzo ważna sfera działalności dla polskich organizacji, które poprzez kursy językowe, kursy dot. kultury, obyczajów ułatwiają emigracyjny start wszystkim potrzebującym. Niezbędne jest kształcenie nauczycieli języka, historii i kultury polskiej, którzy gotowi są wrócić do Ukrainy, co pozwoli podnieść poziom edukacji rodaków.

4. PROMOCJA POLSKIEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I HISTORYCZNEGO W MEDIACH POLONIJNYCH I INNEJ INFRASTRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ

Tu dobrym wzorcem do działania jest najstarsze w Ukrainie pismo „Dziennik Kijowski”, który nie zważając na stan wojenny jest nadal regularnie wydawane tak jak zawsze, a nawet dzięki Ambasadorowi Polski Bartoszowi Cichoickiemu uczciło swój jubileusz 30-lecia.

JAKIE SĄ POTRZEBY?

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2022 r. obywatele Ukrainy polskiego pochodzenia mają prawo do składania wniosków o nadaniu im Karty Polaka. W niektórych województwach są trudności z rejestracją planowanej wizyty w urzędach ds. cudzoziemców na składanie wniosku.

2. Zgodnie z nowelizacją Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy

została wprowadzona opłata w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania, która sięga do 1,5-1,8 tysięcy zł za jedną osobę miesięcznie. Dla wielu rodzin polskiego pochodzenia, w tym pracujących, jest to kwota nie do zniesienia.

3. Ukraińskie orzeczenia o niepełnosprawności nie są w Polsce nostryfikowane, co wymaga zmiany procedury uznawania ważności orzeczeń ukraińskich. Niezbędne jest rozstrzygnięcie możliwości wprowadzenia wypłat comiesięcznych zasiłków dla uchodźców z niepełnosprawnościami, pochodzenia polskiego, leżących chorych itd., przebywających obecnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Na przeszkodzie naszej działalności stoi dotychczasowy sformalizowany system dotacyjny środków z budżetu państwa polskiego, zakładający wielomiesięczne oczekiwanie na dotacje. Brak środków na pokrycie opłat, przejazdów, czynszów obowiązujących przy przewożeniu pomocy humanitarnej.

5. W latach 2022-2023 żaden projekt kulturalny nie otrzymał dofinansowania, co bardzo utrudnia podtrzymywanie polskiej tożsamości oraz dziedzictwa kulturowego.

ANTONI STEFANOWICZ

Prezes Związku Polaków Ukrainy

(zpu5@o2.pl)

Nasze sprawy

SPOTKANIE INFORMACYJNO KONSULTACYJNE

W dniu 26 czerwca br. do kijowskiej siedziby Biura Związku Polaków Ukrainy na zaproszenie aktywu ZPU przybył konsul RP w Kijowie Jacek Goćłowski. W spotkaniu, które nosiło charakter informacyjno konsultacyjny w trybie off i online wzięli też udział działacze organizacji (w tym prezes ZPU Antoni Stefanowicz) którzy przebywają aktualnie poza granicami Ukrainy.

Uczestnicy spotkania zapoznali p. Konsula ze stanem faktycznym struktur środowisk polskich w Ukrainie, warunkami działania, które uległy istotnym zmianom, z wynikającymi globalnie kwestiami, w tym organizacyjnymi i kadrowymi. Rozważano warianty kontynuacji

pracy działaczy, którzy znaleźli się, w wyniku obecnych realiów, w Polsce - ich udział w pomocy charytatywnej i socjalnej.

Szczególne uwagę zwrócono na obecną funkcjonalność

Karty Polaka. Nagłośniono temat sformalizowanego systemu dotacyjnego środków z budżetu państwa polskiego dla Polonii, zakładający niestety wielomiesięczne oczekiwanie na dotacje,

a także brak środków na pokrycie opłat, przejazdu, czynsze obowiązujących przy przewozie pomocy humanitarnej.

Pan Konsul udzielił dogłębnych odpowiedzi na postawione

pytania i podziękował za zaangażowanie tym, u których, nie zważając na niełatwe okoliczności nie wygasła chęć do dalszego działania.

Informacja własna

UKRAIŃSKO-POLSKA WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE MEDYCyny TRWA...

W dniu 27 czerwca na zaproszenie dyrektora Instytutu Pediatrii, Położnictwa i Ginekologii Narodowej Akademii Medycznej Nauk Medycznych Ukrainy - akademika J. Antypkina i kierownika Katedry Pediatrii nr 1 Narodowego Uniwersytetu Medycznego im. Oleksandra Bohomolca - prof. W. Berezhenko wraz z kierownikiem Wydziału Konsularnego Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie Jackiem Goćłowskim mieli okazję omówić obszary współpracy nie

tylko w zakresie położnictwa i ginekologii, ale także hepatologii dziecięcej i transplantologii.

To właśnie w dużej mierze dzięki Panu Konsulowi w 2019 roku rozpoczęła się współpraca z Warszawskim Instytutem Pamięci „Centrum Zdrowia Dziecka”, którą następnie kontynuowano, organizując konsultacje online, międzynarodowe konferencje oraz rozszerzone staże rotacyjne.

Od momentu inwazji na pełną skalę mali ciężko chorzy

pacjenci ewakuowani byli „drogą życia” (zorganizowaną na najwyższym szczeblu, przy wsparciu małżonek prezydentów – p. Agathy Kronhauser-Dudy i p. Eleny Zelenskiej). Dzięki tej współpracy wykonano 5 przeszczepów wątroby u dzieci, w tym 2 w Polsce.

Podczas wizyty omówiono aktualne problemy medyczne, skuteczność nowych dziedzin terapii, oceniono zaplecze materialne i techniczne kliniki, wyciągnięto wnioski i ustalono wytyczne dalszej współpracy.

30 czerwca wraz z kierownikiem Wydziału Konsularnego Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie Jackiem Goćłowskim odwiedziliśmy Polską Bibliotekę Medyczną im. Zbigniewa Religi w Kijowie. Mieliśmy zaszczyt przekazać pozdrowienia od Dyrektora Warszawskiego Instytutu Pamięci „Centrum Zdrowia Dziecka” – prof. Marka Migdała, a także wręczyć wartościowy przekaz – najlepsze na przestrzeni ostatnich 45 lat publikacje naukowe IPCZD, nie tylko w wersji papierowej, ale również w wersji elektronicznej.

Ponadto czytelnicy biblioteki będą mieli okazję zapoznać się z czasopismami z dziedziny aspektów prawnych w medycynie, szczepień etc.

Wspólnie z Kierownikiem Wydziału Konsularnego Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie – Jackiem Goćłowskim mieliśmy okazję odwiedzić Narodowy Specjalistyczny Szpital Dziecięcy „OCHMATDIT” w celu przekazania napojów odżywczych wraz z materiałami eksploatacyjnymi od Kierownika Warszawskiej Kliniki Gastroenterologii, Hepatologii, Zaburzeń Odżywiania i Pediatrii Instytutu-Pomnika „Centrum Zdrowia Dziecka” prof. Joanny Pawłowskiej dla pacjentów z Ukrainy. Od ponad 12 miesięcy trwa aktywna współpraca między Kijowskim OCHMATDYTEM a Warszawskim Centrum Zdrowia Dziecka.

Podczas wizyty w Narodowym Dziecięcym Szpitalu Specjalistycznym „OCHMATDIT” odwiedziłam także kolegów z oddziału ratunkowego, gdzie leczeni są pacjenci po przeszczepach wątroby i nerek. Wymieniliśmy osobiste doświadczenia z zakresu transplantologii dziecięcej – omówili cechy kwalifikacji pacjentów do przeszczepu wątroby na Ukrainie i w Polsce, dalszą taktykę wprowadzania na stopniu polikliniki pacjentów tej kategorii, szczepienia etc. Zacieśnianie ukraińsko-polskiej współpracy w dziedzinie transplantologii dziecięcej da szansę na utworzenie na Ukrainie uniwersalnej kliniki o multidyscyplinarnym podejściu, zbliżonym do wysokich standardów europejskich.

*dr n. med. prof. Halina KOZINKIEWICZ,
wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Medycznego
w Ukrainie im. prof. A. Świącickiego*

RYSOWNICY POLSCY

Leżę na łące,
Nikogo nie ma: ja i słońce.

Ciszę nabrzmiałą i wezbraną
Napływa myśl:
- To pachnie sianem.

Wiatr ciągnie po trawach
z szelestem, a u góry

Siostry moje, białe chmury,
Wędrują na wschód.

Czy nie za wiele mi,
że jestem?

Kazimierz WIERZYŃSKI

USŁYSZANE

- Nawet, jeśli jesteś aniołem to znajdzie się ktoś, komu przeszkadza szelest twoich skrzydeł.
- Nie dość, że nie mam się w co ubrać, to jeszcze szafa mi się nie domyka!
- Jeszcze nie było tak, żeby nie było jak.
- Wino piję wyłącznie z dwóch okazji: kiedy mam urodziny i kiedy ich nie mam.

Król Zygmunt III Wspaniały Waza

Za jego panowania Rzeczypospolita rozrosła się do największych rozmiarów w historii, odzyskała kluczowy strategicznie Smoleńsk, zajęła Moskwę. Był królem wyjątkowym, a to ze względu na swą artystyczną duszę i zamiłowanie do sztuki - był malarzem, złotnikiem i tokarzem, interesował się architekturą, przygrywał na klawikordzie.

Władał biegle polskim, szwedzkim, włoskim, niemieckim i łaciną. Część historyków zarzuca mu jednak, że był agentem Watykanu czy Szwecji, wypomina niewykorzystanie kampanii moskiewskiej, wini za uwikłanie w konflikt z Szwecją w imię dynastycznych korzyści.

Dwóch informatyków rozmawia:

- Ciekawe jak to ludzie kiedyś radzili sobie bez komputerów.

- No widzisz.

Wszyscy poumierali.

***

Trzech młodych Rosjan pije wódkę i rozmawia o planach na życie.

- Ja uczę się angielskiego, chce wyjechać do USA.

- Ja uczę się niemieckiego, chce wyjechać do Niemiec.

- A ja uczę się chińskiego, chce zostać w Rosji.

***

- A jak pan zasypia?

- Bez problemu. Liczę owce przed snem...

- Do której zdąży pan doliczyć, zanim pan zaśnie?

- Do trzeciej...

- Tak szybko?

- No, czasem do wpół do czwartej...

***

Ojciec odbiera pociechę z przedszkola. Nagle zwraca się do opiekunki:

- Proszę Pani, ale to nie jest moje dziecko!

- A co za różnica i tak Pan jutro je przyprowadzi.

***

Rozmowa w sprawie pracy.

- Ile zna pan języków?

- Cztery.

- Proszę wymienić.

- Węgierski, francuski, włoski i angielski.

- Proszę powiedzieć coś po węgiersku.

- Gutten tag.

- Ale to jest po niemiecku...

- To w takim razie znam pięć.

***

Pan Bóg stworzył trzy wartości: uczciwość,

mądrość i partyjność, lecz nikogo nie obdarzył więcej niż dwoma.

Jeśli ktoś jest uczciwy i mądry, to nie jest partyjny.

Jeśli jest uczciwy

i partyjny, to nie jest mądry.

Jeżeli zaś jest mądry i partyjny, to w żadnym razie nie może być uczciwy!

Czy wiesz, że Adam Mickiewicz...

- ❖ Aby ochrzcić swego ostatniego syna - Józefa, sprowadził z Litwy wodę z Niemna.
- ❖ Własnoręcznie zasadził drzewko jarzębinowe w ogródku (przy rue du Boulevard 14. Batignoles) aby przypominało mu Litwę.
- ❖ Jesienią, ku zdziwieniu Francuzów, zbierał rydze w Fontainebleau, aby je zamarynować na zimę (tak jak to robiono w ojczyźnie).
- ❖ Dla oszczędności wysłał do znajomych listy napisane na połowie kartki, nie stać go było bowiem na kupno wystarczającej ilości papieru; papier w tamtych czasach był bardzo drogi.

NAJCZYSTSZE REGIONY

W Polsce znajdują się obszary unikatowe, które charakteryzują się wyjątkowo czystym powietrzem, bogactwem przyrodniczym i kulturowym, minimalną ingerencją człowieka w przyrodę oraz warunkami sprzyjającymi rozwojowi czystego przemysłu i produkcji zdrowej żywności.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził badania, które województwa i regiony mają najczystsze pod względem poziomu zanieczyszczeń powietrza. Za takie uznano: podlaskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie (z wyjątkiem Szczecina), pomorskie (z wyjątkiem Trójmiasta) oraz lubelskie (z wyjątkiem Lublina).

CO CZYTA SIĘ NAD WISŁĄ

Według najświeższych danych Polki i Polacy najchętniej sięgają po literaturę kryminalną, sensacyjną, thrillery, thrillery psychologiczne i powieści detektywistyczne (32%), na drugim miejscu znajduje się literatura obyczajowa popularna, romanse i powieści erotyczna (22%), a podium zamyka non-fiction, a dokładniej biografie, autobiografie, wspomnienia, wywiady, publicystyka i historia XX w. (17%). Autorzy lektur szkolnych, w tym Henryk Sienkiewicz, zajmują wysokie pozycje w rankingu.

Największa biblioteka

Biblioteka Narodowa Ukrainy im. Wołodymyra Wernadskiego w Kijowie

jest jedną z największych bibliotek na świecie. Obiekt powstał w 1918 roku. W swoich zbiorach posiada ponad 16 milionów woluminów. Obiekt wznosi się na wysokość 76,7 metrów i zajmuje łączną powierzchnię 35,700 m². Zatrudnia około 900 pracowników.

